

INHOUD

1	De Surinaamse staat en het staatsrecht	19
1.1	De Surinaamse staat	19
1.2	Staatsrecht	22
1.3	Staatsrecht en bestuursrecht	23
1.4	Staat en soevereiniteit	25
1.5	Regeerstelsel en staatsvorm	26
1.6	Bronnen van het Surinaamse staatsrecht	28
1.6.1	De Grondwet	28
1.6.2	Organieke wetten	29
1.6.3	Ongeschreven staatsrecht	29
1.6.4	Jurisprudentie	30
1.6.5	Internationale verdragen	31
2	Hoofdpijnen staatkundige en constitutionele ontwikkeling van Suriname 1630-1987	33
2.1	Inleiding	33
2.2	De periode tot 1667	33
2.3	De periode 1667-1865	34
2.4	De periode 1865-1987	35
2.5	De grondwetsperioden	36
2.6	De periode van het octrooirecht	37
2.7	Ontwikkeling van octrooi naar regeringsreglement, 1815-1865	38
2.8	Het regeringsreglement, 1865-1948	40
2.9	De staatsregeling, 1948-1975	42
2.9.1	De interim-regeling	43
2.9.2	Samenvatting	44
2.10	De onafhankelijkheidsgrondwet van 1975	45
2.10.1	Inleiding	45
2.10.2	Procedure totstandkoming onafhankelijkheidsgrondwet	46
2.10.3	Invloed Nederland bij grondwet van 1975	48
2.11	De periode 1975-1980	49

2.12	Rechtsstatelijke noodtoestand 1980-1987	50
2.13	Herstel democratie, 1987 tot heden	51
2.14	Conclusie	52
3	Rechtsstaat en democratie	53
3.1	Souvereiniteit van het volk	53
3.2	Representatieve democratie	55
3.3	Formele en materiële democratieopvatting:	56
3.4	Correctie op de representatieve democratie	58
3.5	Elementen van de rechtsstaat	60
4	Ontwikkeling en gelding parlementair stelsel in Suriname	63
4.1	Inleiding	63
4.2	Ontwikkeling naar Surinaams bestuur vanaf 1948	65
4.2.1	Grondwettelijke ontwikkeling verantwoordingsregel in relatie de Staten en bestuur	67
4.3	Betekenis van de vertrouwensregel	68
4.4	De staatkundige ontwikkeling van het parlementaire stelsel in de periode 1948-1950	70
4.5	Doorontwikkeling en toepassing van het parlementaire stelsel	72
4.6	Stagnatie in de ontwikkeling van het parlementaire stelsel, 1962-heden	74
4.7	Motie van wantrouwen tegen president Wijdenbosch en vicepresident Radhakishun	75
4.7.1	Inleiding	75
4.7.2	Motie van wantrouwen van de oppositie	77
4.7.3	Motie met oproep tot aftreden van de president en van DNA, van de coalitiepartijen	78
4.7.4	Tussentijdse ontbinding DNA grondwettelijk niet geregeld	79
4.8	Geschiktheid parlementair stelsel als toekomstig regeermodel	81
5	De Nationale Assemblée: samenstelling, organisatie en werkwijze	85
5.1	Inleiding	85
5.2	Politieke partijen	86
5.3	Samenstelling	88
5.4	Begin lidmaatschap	89
5.5	Geloofsbrieven	90
5.6	Beëindiging lidmaatschap DNA	93
5.7	Ontslag op eigen verzoek	93
5.8	Terugroeping lid DNA	96

5.9	Einde lidmaatschap vanwege omstandigheden die verkiesbaarheid uitsluiten	98
5.10	Benoeming tot minister of onderminister	99
5.11	Afwezigheid gedurende een aaneengesloten periode van vijf maanden	100
5.12	Veroordeling wegens misdrijf	101
5.13	Financiële positie leden	101
5.14	Procedure strafbaarstelling DNA-leden en ministers	102
5.15	Inrichting en werkwijze	104
5.16	Verkiezing voorzitter DNA	106
5.17	Taken voorzitter DNA	106
5.18	Griffier en bureau van De Nationale Assemblée	107
5.19	Presidium	112
5.20	Fracties	113
5.21	Vergaderingen DNA	114
5.22	Stemming	115
5.23	Immunitet/onschendbaarheid	118
5.24	Quorumvereiste	119
5.25	Verenigde Volksvergadering	120
5.26	Bevoegdheden van De Nationale Assemblée	124
	5.26.1 Wetgevende functie	124
	5.26.2 Recht van initiatief	124
	5.26.3 Recht van amendement	125
	5.26.4 Controleur van de macht	125
	5.26.5 Referendum/volksraadpleging	126
	5.26.6 Interpellatie en vragenrecht	126
	5.26.7 Recht van enquête	127
	5.26.8 Budgetrecht	128
5.27	Moties	129
5.28	Toetsing van districtsverordeningen	129
5.29	Grondwettigheidstoets wetvoorstellen	129
6	De president en vicepresident	131
6.1	Inleiding	131
6.2	Benoeming	132
6.3	Bezit van de Surinaamse nationaliteit	134
6.4	Handelingen in strijd met de grondwet	135
6.5	Verkiezing bij acclamatie	136
6.6	Betekenis van de eed	137
6.7	Functies, taken en bevoegdheden van de president	139
6.8	Ontslag van de president	141
6.9	De rol en functie van de vicepresident	142

6.10	Waarneming ambt van president door vicepresident	145
6.10.1	Waarneming bij buitenstaatstelling president	145
6.10.2	Waarneming bij afwezigheid president	146
6.10.3	Waarneming bij verdenking misdrijf	147
6.10.4	Waarneming bij gelijktijdige afwezigheid president en vicepresident niet geregeld	148
7	De regering	149
7.1	Inleiding	149
7.2	Samenstelling, taken en functies van de regering	150
7.3	De Regeringsraad	151
7.4	Raad van ministers	153
7.5	Ministers en onderministers	154
7.6	Benoeming minister	155
7.7	Geldelijke voorzieningen ministers en onderministers	156
8	Kiestelsel en kiesregeling	157
8.1	Kiestelsel algemeen	157
8.2	Ontwikkeling Surinaams kiezersstelsel en kiesrecht 1865-1948	162
8.3	Periode 1948-1987	163
8.4	Etniciteit en kiezersstelsel	164
8.5	Kiestelsel volgens grondwet van 1987	166
8.5.1	Werking kiezersstelsel en kiesregeling voor DNA-verkiezingen in 2020	167
8.6	Districts- en ressortraden	170
8.7	Actief kiesrecht	170
8.8	Passief kiesrecht	172
8.9	Kiezersregister	173
8.10	Verkiezingsprocedure	175
8.11	Kandidaatstelling	175
8.12	Onderzoek en geldigheid van ingediende lijsten	177
8.13	Stemming en telling	179
8.14	Stemopneming	183
8.15	Bekendmaking uitslag der verkiezingen	186
8.16	Organisatie en toezicht op de verkiezingen	187
8.17	Instelling onafhankelijke nationale verkiezingsautoriteit gewenst	190
9	Vaste colleges van advies in de grondwet	193
9.1	Staatsraad	193
9.1.1	Bevoegdheden Staatsraad	194
9.1.2	Samenstelling Staatsraad	195

9.1.3	Werkwijze Staatsraad	197
9.2	De Rekenkamer	197
9.2.1	Inleiding	197
9.2.2	Bevoegdheden	199
9.2.3	Samenstelling	201
9.2.4	Werkwijze en besluiten	202
9.3	De Nationale Veiligheidsraad	203
9.3.1	Inleiding	203
9.3.2	Taak en samenstelling	203
10	Regelgeving en wetgeving	207
10.1	Inleiding	207
10.2	Legaliteitsbeginsel en bevoegdheid tot regelgeving	208
10.3	Terugwerkende kracht van regelgeving	209
10.4	Attributie van regelgevende bevoegdheden	210
10.5	Delegatie van regelgevende bevoegdheden	211
10.5.1	Subdelegatie van regelgevende bevoegdheden	214
10.6	Attributie, delegatie en mandaat van <i>bestuursbevoegdheden</i>	214
10.7	Wettelijke regelingen	215
10.7.1	Wet in formele zin	216
10.7.1.1	Vorbereiding	217
10.7.2	Plenaire behandeling	217
10.7.3	Stemming	219
10.7.4	Initiatiefwetsvoorstel	219
10.7.5	Volksraadpleging	219
10.7.6	Bekrachtiging	220
10.7.7	Bekendmaking en inwerkingtreding	220
10.7.8	Afwijkende regelingen/decreten	223
10.8	Staatsbesluiten	224
10.9	Presidentieel besluit	225
10.10	Resolutie	226
10.11	Ministeriële beschikking	227
10.12	Beschikking (algemeen)	227
10.13	Districtsverordening	227
10.14	Districtsbesluit	227
11	De rechterlijke macht en organisatie van de rechtspraak	229
11.1	Inleiding	229
11.2	Historische ontwikkeling rechterlijke macht	229
11.3	De rechterlijke macht als begrip	230
11.4	Rechterlijke macht met rechtspraak belast	231
11.5	Openbaar Ministerie	231

11.6	Participatie deskundige leden aan de rechtspraak	233
11.7	Bevoegdheid (burgerlijke) rechter	234
11.8	Berechting van <i>alle</i> rechtsgeschillen	237
11.9	Administratieve rechtspraak	241
11.10	Administratief beroep	242
11.11	Hof van Justitie als ambtenarenrechter	243
11.12	De militaire rechter	245
11.13	Politieke kwestie	246
11.14	Onafhankelijkheid en onpartijdigheid	248
11.15	Organisatie en inrichting van de rechterlijke macht	249
12	Constitutionele toetsing en Constitutioneel Hof	253
12.1	Constitutionele toetsing	253
12.2	Wijze van toetsing	254
12.3	Ontstaan van Constitutioneel Hof in Suriname	255
12.4	Samenstelling, benoeming en ontslag	256
12.5	Taak en werkwijze	257
12.6	Prejudiciële vraag rechter	259
12.7	Rechtsgevolg besluit Hof	260
12.8	Positie en toekomst Constitutioneel Hof in het constitutioneel bestel	261
13	Decentralisatie	265
13.1	Inleiding	265
13.2	Inrichting regionale vertegenwoordigende organen	266
13.3	Samenstelling districtsraad	267
	13.3.1 Onverenigbaarheden districtsraadsleden	268
	13.3.2 Vergadering van de districtsraad	268
	13.3.3 Taak en bevoegdheid districtsraad	270
	13.3.4 Procedure totstandkoming districtsverordening	272
13.4	Regionale participatiedemocratie	273
13.5	Toezicht en handhaving	274
13.6	Procedure toetsing regelgevende besluiten	275
13.7	Ingebrekestelling decentrale organen	276
	13.7.1 Ressortraad	276
	13.7.2 Districtsraad en districtsbestuur	276
13.8	Districtsplan en districtsverslag	277
13.9	De ressortraad	277
13.10	Inrichting regionale bestuursorganen	279
13.11	Interimregeling financiële decentralisatie	280
13.12	De districtscommissaris	281
13.13	Districtsbesluiten	281

13.14	Regionale commissaris	282
13.15	Stagnerende decentralisatie	282
14	Grondrechten	285
14.1	De betekenis van grondrechten	285
14.1.1	Bronnen van grondrechten	286
14.1.2	Type grondrechten	287
14.1.3	Structuur en omschrijving grondrechten	289
14.2	Toepassing van grondrechten	290
14.2.1	Dragers van grondrechten	290
14.2.2	Reikwijdte	292
14.2.3	Beperkingen	293
14.3	De werking van grondrechten	296
14.3.1	Horizontale en verticale werking van grondrechten	296
14.4	Botsing en samenloop	298
14.4.1	Botsing van grondrechten	298
14.4.2	Samenloop van grondrechten	299
14.5	Het beroep op grondrechten	299
15	Suriname en het internationale recht	303
15.1	Inleiding	303
15.2	Bronnen van volkenrecht	305
15.3	Memorandum of understanding	307
15.4	Verhouding nationaal en internationaal recht	307
15.5	Staatsimmunititeit	308
15.5.1	Immunititeit en beslaglegging tegoeden Centrale Bank van Suriname	309
15.6	Primaat buitenlandse politiek	312
15.7	Goedkeuring en bekendmaking van verdragen	313
15.8	Werking en rechtskracht van verdragen	315
15.9	Volkenrechtelijke organisaties	317
15.9.1	Inleiding	317
15.9.2	De Verenigde Naties	317
15.9.2.1	De Algemene vergadering	318
15.9.2.2	De Veiligheidsraad	318
15.9.3	De Caribische Gemeenschap	320
15.9.3.1	Interne markt Caricom en Suriname	321
15.9.3.2	Organen van Caricom	322
15.9.3.3	Caribbean Court of Justice	324
15.9.4	Organisatie van Amerikaanse Staten	326
15.9.4.1	Organen van de OAS	327

15.9.5	Gemeenschap van Latijns-Amerikaanse en Caribische landen (CELAC)	328
15.9.6	Unasur	329
	Literatuurlijst	331
	BIJLAGEN	337
	Bijlage 1 De Grondwet van Suriname	339
	Bijlage 2 Voorbeeld procedure intrekking lidmaatschap vanwege langdurig niet bijwonen vergaderingen ex artikel 68 lid 1-f	387